

enkelt år, og i stedet beregne indkomstskatten på basis af gennemsnitsindtægter f. eks. for de sidste 3 år. En sådan beskatning af gennemsnitsindkomster for en 3-års periode har tidligere været anvendt i Norge for skatteydere, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, men er nu afskaffet.

Hvis en lignende fremgangsmåde skal anvendes i forbindelse med de gældende danske regler, kunne man f. eks. som udgangspunkt for skatteberegningen benytte gennemsnittet af skatteyderens samlede indtægter i de tre seneste år og derefter reducere gennemsnitsindtægten med de skattebeløb, der er betalt i det seneste indkomstår. Denne fremgangsmåde vil bevirke, at merbeskatningen af indtægtsstigninger i det første år vil blive noget mindre end efter de gældende regler. Således vil en skatteyder, der i nogle år har haft konstant indtægt og derpå varigt forøger sin indtægt med 1 200 kr., efter de gældende regler få sin indkomstskat for det første skatteår beregnet med de fulde skalaprocenter af de 1 200 kr.s indtægtsstigning. Til gengæld vil den kraftige merbeskatning for det første år medføre større skattefradrag og noget lavere indkomstskat for de følgende skatteår. Anvendes derimod gennemsnitsindtægterne som grundlag for beskatningen vil de 1 200 kr.s indtægtsstigning blive fordelt over 3 år, således at den samlede gennemsnitsindtægt i hvert af de tre skatteår stiger med 400 kr. For det første skatteår, efter at indtægten er steget, stiger den skattepligtige indkomst med 400 kr., og skattestigningen vil følgelig blive beregnet med de fulde skalaprocenter af 400 kr. i stedet for af 1 200 kr. efter de gældende regler. Skattestigningen for det første år bliver derfor ca. $\frac{1}{3}$ af den tilsvarende skattestigning efter de gældende regler. I de følgende to år vil gennemsnitsindtægten som nævnt igen stige med 400 kr. årlig, men samtidig vil skattefradraget være forøget som følge af skattestigningen for de første skatteår, således at skattestigningen for de to nævnte skatteår bliver noget mindre end for det første skatteår. Det samlede resultat af beskatningen på grundlag af gennemsnitsindkomster bliver således, at merbeskatningen fordeles over flere år og bliver noget mindre end efter de gældende regler.

Den her skitserede fremgangsmåde vil imidlertid gøre skatteberegningen endnu mere indviklet og uoverskuelig for skatteyderne end de gældende regler, og omkostningerne ved skatteberegningen vil blive større end hidtil. Det almindelige beregningsarbejde vil blive forøget med udregning af gennemsnitsindtægter, og senere ændringer af en indkomstansættelse for et enkelt år vil kræve omberegning af indkomstskatten for tre skatteår.

Endvidere vil reglerne om beskatning i tilfælde af til- og fraflytning, indgåelse af ægteskab, dødsfald m. v. blive særligt komplicerede.

Efter de gældende regler opkræves indkomstskatten af en given indkomst som nævnt foran i kapitel II, afsnit 1, normalt i løbet af en 12 måneders periode der begynder 3—6 måneder efter udgangen af det kalenderår, hvori indtægten er indtjent. Ved beskatning på grundlag af gennemsnitsindtægter for en 3-års periode vil der hengå yderligere to år, før skatteyderen er færdig med at betale skat af indtægten i et givet år. En sådan yderligere udsættelse af skattebetalingen vil i nogen grad afsvække de konjunkturstabiliserende virkninger af beskatningen. I perioder med stigende indtægter vil den tilsvarende stigning i udskrivningen af indkomstskat komme senere end ved den gældende beskatning, således at forbrug og investering forøges hurtigere end ved beskatning efter de gældende regler. Omvendt vil den nedgang i udskrivningen af indkomstskat, som fremkommer i perioder med faldende indtægter, indtræde senere end ved beskatning efter de gældende regler, således at nedgangen i forbrug og investering bliver større end ved den gældende beskatning.

For de skatteydere, der har faldende indtægter, f. eks. fordi deres erhverv rammes af konjunkturunedgang, eller fordi de på grund af alder, sygdom el. lign. tvinges til at opgive deres erhverv, vil den udsættelse af skattebetalingen, som beskatning på basis af 3-års gennemsnitsindkomst medfører, føles som en forøgelse af skattetrykket. De skattebeløb, som falder til betaling i en given periode, vil helt eller delvis være beregnet på basis af indtægterne i en række år, hvor indtægterne var højere end i selve opkrævningsperioden, og der må antages i så fald gives henstand for indkomstskat og eftergives skattebeløb i langt større omfang end hidtil. Til gengæld vil den omtalte udsættelse af skattebetalingen som nævnt føles som en lettelse af skattetrykket for de skatteydere, der har stigende indtægter.

En beskatning på grundlag af gennemsnitsindkomster vil således formindske merbeskatningen af stigende indtægter, men samtidig medføre en række ulemper i form af større administrationsomkostninger, indtægtstab for det offentlige, fordi de uerholdelige skattebeløb forøges, samt yderligere udsættelse af opkrævningen, som vil gøre det vanskeligt for skatteydere med faldende indtægter at betale deres indkomstskat. Det vil derfor næppe være tilrådeligt at søge den merbeskatning af indtægtsstigninger, som det ubegrænsede skattefradrag medfører, formindsket ad denne vej. En sådan